

Η ΚΡΙΤΙΚΗ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΤΟΥ Κ. ΠΟΛ. ΜΟΣΧΟΒΙΤΗ

1ον) Θέατρον — Θίασος ΜΑΡΙ-
ΚΑΣ ΚΟΤΟΠΟΥΛΗ.

Ο κ. ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΥΣ, κωμωδία
του Ροζ. Φερντινάν (4 πράξεις).

Είπε μία κωμωδία που άνεβιθά-
σθη πρό τινος εις τὸ «Όντεόν» σὸ
Παρίσι, ὅπου ἐπαίχθη μὲ ἐξαιρετι-
κὴν ἐπιτυχίαν. Λέγω ἐπαίχθη γιὰτὶ
τὸ «Όντεόν» τῶρα παίζει... «Κυρί-
αν τοῦ Μαξιμ».

Ὁ κ. Ὁτκέρ, εἰσαγγελεὺς σὸ
Ἄιξ ἂν Προβάνς (κ. Λογοθετίδης)
εἶπε ἕνας τύπος δικαστικοῦ ἀτέ-
νκτου, ἀποστεωθέντος ἀπὸ τὸ ἐπάγ-
γελμα καὶ συμπεριφερομένου καὶ
πρὸς τὴν οἰκογένειάν του πλέον ὅ-
πως... σὸ δικαστήριον, πρὸς τοὺς
κατηγορουμένους ἢ τοὺς ὀφισταμέ-
νους του. Ἐννοεῖ νὰ παντρέψῃ τὸ
μοναχογιό του Πέτρο (Δημήτρης
Μυράτ) μὲ μίαν πλούσιαν ἀλλὰ ἄ-
σχημη κληρονόμο κάποιας... λίαν
εὐδιαθέτου διὰ παραχωρήσεις καὶ
νοστιμειομένης τὸν ἀκαμπτὸν εἰσαγ-
γελέα κυρίας Μπεργκάς Λαυρὺ
(Σμαράγδα Στεφανίδη). Φυσικὰ ὁ
Πέτρος εἶπε ἐρωτευμένος μὲ μίαν μι-
κροῦλα σὸ Παρίσι, μὲ τὴν ὁποίαν
συζῆ καὶ μὲ τὴν ὁποίαν πρόκειται
σὲ λίγους μῆνες νὰ γίνῃ μπαμπᾶς.
Ἡ μικρὴ εἶπε πολὺ ἁμορφῆ ἀλλὰ
δὲν εἶπε μόνον φτωγὴ, εἶπε καὶ κό-
ρη ἑνὸς αἰδηροδρομικοῦ σταθμάρ-
χου σὲ κάποια χαμένη κωμόπολι
τῆς Γαλλίας. Φυσικὰ ὁ κ. εἰσαγγε-
λεὺς δὲν ἔννοεῖ ν' ἀκούσῃ λέξιν διὰ
πέτοιον γάμον τοῦ γιοῦ του καὶ
δέχεται ἀκαμπτὸς τὴν δῆλωσιν τοῦ
τελευταίου ὅτι θὰ φύγῃ ἐν ἀνάγκῃ,
θὰ ἐκπατρισθῇ γιὰ τὸ Κογκό. Ἡ
ἀδελφὴ τοῦ τρομεροῦ εἰσαγγελέως
Ἄνζελιν (Ἐλένη Χαλκούση) ἀφο-
σιωθεῖσα εἰς αὐτὸν καὶ τὸ σπίτι, ὀ-
φίσταται τὴν τυραννίαν του ἀδια-
μαρτύρητα μὴ τολμῶσα τίποτε πε-
ρισσότερον ἀπὸ μερικὰς δειλότατες
ὑποδείξεις ποῦ καὶ ποῦ. Πολὺ χει-

ρότερα εἶπε τὰ θάσσανα ἑνὸς ἐξαδέλ-
φου τοῦ εἰσαγγελέως, ἑνὸς τύπου
δροσερωτάτου, γεμάτου αἰσθημα,
μὲ ψυχὴ ποιητικὴ καὶ συμπαθητικὴς
μανίης γεροντοπαλλήκαρου, μὲ ἄ-
γαθότητα, ἐξυπνάδα καὶ ἐλευθερο-
στομία ἀλλὰ καί... δέος ἀπέναντι
τοῦ εἰσαγγελέως. Ὁ ὠραῖος αὐτὸς
τύπος τοῦ ξαδέρφου Ἄλέξη ἐρμη-
νεύεται ἀπὸ τὸν κ. Γιαννίδην. Ἐτσι
ἔχουν τὰ πράγματα ὅτε ἐμφανίζε-
ται, ὡς νοικάρισσα μιᾶς βίλλας τοῦ
εἰσαγγελέως ἐρχομένη νὰ πληρώ-
σῃ τὸ πρῶτο τῆς νοῖκι καὶ νὰ ζητή-
σῃ μερικὰς ἐπισκευὰς, ἡ κυρία Ρε
μιζὸλ (Μαρίκα Κοτοπούλη), Παρι-
ζιάνα χήρα κομψοτάτη. Ἀπὸ αὐθόρ-
μητες ἀδιακρισίαις τοῦ Ἄλέξη καὶ
τοῦ Πέτρου μαθαίνει τὰ διατρέχον-
τα καί... ἐν συνόψει ὁ κ. εἰσαγγε-
λεὺς τρελλαίνεται μαζί της. Ἀπο-
τέλεσμα... πλήρης ἀλλαγὴ. Ὅπως
λέγει ὁ συγγραφεὺς διὰ τὸ ἔργον
του —κατὰ τὴν δημοσιευομένην εἰς
τὸ πρόγραμμα συνέντευξίν του πρὸς
τὸ «Παρί Μιντι» — ὅλοι θρῖσκομε
πὼς σωστὸ καὶ δίκαιο εἶπε ἐκεῖνο
ποῦ μᾶς συμφέρει καὶ ὁ καθένας
μας ἔχει δημιουργήσει ἕνα ἰδανικὸ
ἀνάλογο μὲ τὶς θολὰς του καὶ τὶς
μικροῦποθεσοῦλες του. Εἶπε ἀνθρώ-
πινὸ νὰ βρεθῇ κανεὶς στὴν ἀνάγκη
ν' ἀναθεωρήσῃ τὴν κρίσιν του, ν' ἀ-
παρηθῇ τὸ παρεθὸν του, νὰ ἀρ-
χίσῃ νὰ θρῖσκῃ λογικὰ ὅσα ἔως
χθὲς εὐρίσκει ἀπίθανα καὶ νὰ ἐκ-
φράζεται μὲ τὸν πιὸ παράξενο καὶ
ἐκπληκτικὸ (ἐν σχέσει μὲ τὸν τρό-
πο μὲ τὸν ὁποῖον μίλαγε ἔως χθὲς)
τρόπο διὰ τὰ ἴδια θέματα. Μὲ τὸ
ἔργον μου «Ὁ κ. εἰσαγγελεὺς» προσ-
πάθησα νὰ δείξω πὼς ἕνας ἀνθρώ-
πος ἀσπληρὸς, ἀτεγκτος, αὐταρχι-
κὸς στὶς κρίσεις καὶ στὶς πράξεις
του, μπορεῖ ἀδίσταχτα ν' ἀρχίσῃ νὰ
ἐγκρίνῃ ὅ,τι ὡς χθὲς κατεδίκαζε, μὲ
ποῖὸ θάμμα μπορεῖ ν' ἀλλάξουν αἱ

ἀπόψεις του σὲ τέτοιο σημεῖο ὥστε
καὶ ὁ ἴδιος νὰ μὴ ἀναγνωρίζῃ τὸν
ἑαυτὸ του.

★

Αὐτὸ θέλησε μὲ τὸ ἔργον τοῦ ὁ
συγγραφεὺς καὶ ὁμολογουμένως τὸ
πέτυχε. Ἡ γαλλικὴ κριτικὴ ὑπῆρξε
ἁμόφωνη στὴν ἀναγνώρισιν τῶν προ-
σόντων λεπτοῦ αἰσθηματισμοῦ, πε-
ριγραφικῆς πιστότητος ὀρισμένων
τύπων καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς
«ἐπαγγελματικῆς παραμορφώσεως»
ἐπάνω σὸ χαρακτῆρα τῶν ἀνθρώ-
πων. «Ὁ κ. Εἰσαγγελεὺς —ἔγραψε
ὁ κ. Μερὲ τοῦ γαλλικοῦ «Ἐξέλι-
ορ» — εἶπε μίαν καλογραμμένην κω-
μωδίαν χαρακτῆρων, ἕνα ἔργον ἀξί-
ας, σὸ ὁποῖον ὁ συγγραφεὺς μιᾶς
ἔδωκε τὸ μέτρο τοῦ ταλέντου του,
ποῦ εἶπε ὅλο βάθος καὶ εἰλικρίνεια.
Πιστὸς στὴν κλασσικὴ παράδοσιν με-
λετᾷ τὸν ἀνθρώπινον τύπον μέσα σὸ
περιβάλλον του μὲ τὶς ἐπαγγελμα-
τικὰς του διαστροφὰς, προσπαθῶν-
τας νὰ ξεχωρίσῃ τὸ πανανθρώπινον
στοιχεῖο του... Ὁ κόσμος χειροκρό-
τησε αὐτὴ τὴν κωμωδίαν τὴν τόσο
ἀνθρώπινη καὶ ἀληθινή». Πράγματι
ἔτσι εἶπε. Ἡ διαφορὰ εἶπε μόνον ὅ-
τι ἐδῶ δὲν ἔχει γίνεῖ, ἔτσι γενικὰ
γνωστὴ —διότι δὲν ὑπάρχει ἀκόμα
ἔτσι ἀνάγλυφος— ὁ τύπος τοῦ δι-
καστικοῦ ἀπὸ παράδοσιν οἰκογενε-
ικῆν γενεῶν, τοῦ ἀποστεωμένου
ὥστε δὲν εἶπε λοιπὸν τόσο εὐκολα
ἐδῶ ὅσον στὴ Γαλλίαν, νὰ τὸν ἀντι-
ληφθῇ ἢ ὁμαδικὴ ψυχὴ τοῦ κοινοῦ.
Ἴσως γι' αὐτὸ νὰ μὴ ἤμπορῃ κα-
νεὶς νὰ εἶπε ἐδῶ πολὺ αἰσιόδοξος
διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ ἔργου. Ἐν
τούτοις ἔχει διάλογον κομψότατον,
ἔχει δροσιά, ἔχει ἐλαφρὸν αἰσθημα-
τισμόν, ἔχει τὸν χαρὶν ἕνα ἀνθρώ-
πινον τόνο μερικῶν συμπαθητικωτά-
των τύπων του, ἀνεβιθάσθη περιφη-
μα καὶ ἀπεδόθη ἄψογα. Ἡ κυρία
Κοτοπούλη ὡς κομψὴ Παριζιάνα
χήρα ἀμίμητη καὶ ὁ κ. Λογοθετίδης
ὡς εἰσαγγελεὺς ἐπίσης. Ἰδιαίτερα
καλὸς, τέλειος, ὁ κ. Γιαννίδης, ὁ
Ἄλέξης, ἐνεφάνισε μίαν δημιουργίαν
περίφημη, ἄξια τῶν «μέσων» του
τῶν καλλιτεχνικῶν, τὰ ὁποῖα εἶπε
σημαντικὰ διὰ τὸν πράγματι πρῶ-
της γραμμῆς αὐτὸν καλλιτέχνην.
Πολὺ καλὸς ἐπίσης ὡς Πέτρος ὁ κ.
Δ. Μυράτ, ὅπως ἄλλωστε καὶ ὅλοι
οἱ ἄλλοι ἐρμηνευταὶ τῶν διαφόρων
κατὰ τὸ μάλλον καὶ ἥττον ἐπισο-
διακῶν ρόλων (ὁ κ. Διακέλλης ὡς
γραμματεὺς, ὁ κ. Ἀρώνης ὡς νέος
δικαστὴς καὶ ἄτυχος σύζυγος, ἡ δις
Κοκιάλα, ὡς ὑπηρέτρια).